

God digitalisering?

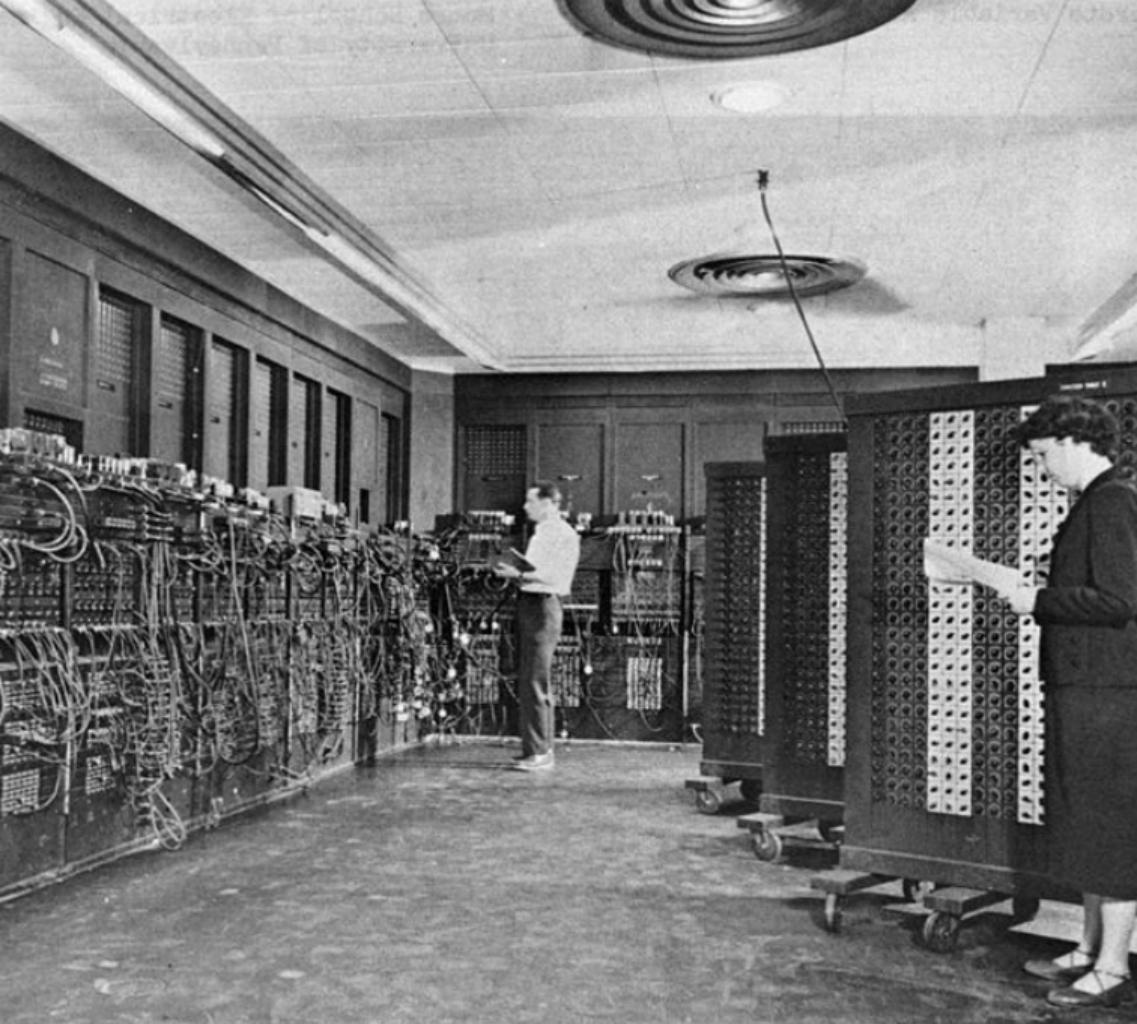
Kravhantering & öppenkällkod för en bättre värld

Björn Regnell

Professor i programvarusystem
Datavetenskap, LTH, Lunds universitet

Tekniksprång

- Domesticering 10000 år sedan
- Mekanisering 500 år sedan
- Elektrifiering 250 år sedan
- Datorisering 50 år sedan
- Digitalisering 25 år sedan







**Att skapa
gemensam
kunskap om
framtiden**

Systemutveckling

krav \Rightarrow implementation \Rightarrow drift

Systemutveckling

krav \Leftrightarrow implementation \Leftrightarrow drift

○ kontinuerlig leverans

Kravhantering = kollektivt kunskapsbyggande

- Det räcker inte att kunna koda...

Kravhantering = kollektivt kunskapsbyggande

- Det räcker inte att kunna koda...
- Vi måste också tänka ut **vad** vi vill koda och avgöra om det är **rimligt** och **bra** att koda det vi vill!

Kravhantering = kollektivt kunskapsbyggande

- Det räcker inte att kunna koda...
- Vi måste också tänka ut **vad** vi vill koda och avgöra om det är **rimligt** och **bra** att koda det vi vill!
- Vi skapar kunskap om framtidens system medan vi bygger dem.
- Många kompetenser behövs: vi bygger vidare på varandras kunskaper.

Valfri kurs i årskurs 4:

Kravhantering 7,5p

<https://cs.lth.se/krav>

Vad behöver vi göra?

Kravhanteringens **sammanvävda**
grunduppgifter pågår **ständigt**:

- Elicitering lära
- Specificering modellera
- Validering kolla
- Selektion besluta

Vad behöver vi kunskap om?

Kravhanteringens **sammanvävda** **kunskapsområden** utvecklas **ständigt**

- Kontext vem
 - Intentioner: krav på målnivå varför
 - Krav på domännivå \Leftrightarrow produktnivå vad
 - Leverans när

Hur ser sammanhanget ut?

Den **komplexa kontexten** utvecklas
ständigt:

- Intressenter användare, makthavare
- Vår produkt avgränsning
- Andra system samverkan
- Gränssnitt interaktion, protokoll

Vilka är våra intentioner?

Olika **sammanvävda** förutsättningar utvecklas **ständigt**:

- Mål intressebalans
- Prioriteter urval
- Risker skada
- Åtagande sponsorer, ägare

Vilka produktkrav behövs?

Olika **sammanvävda** kravmodeller
utvecklas **ständigt**:

- Funktionalitet effekt
- Data tillstånd
- Kvalitet nytta
- Testfall mätbara kriterier

När leverera resultat?

Stegvisa resultat levereras kontinuerligt:

- Road-map strategi
 - Resurser mänskliga, monetära
 - Begränsningar realism, villkor
 - Releaser tid, rum

En checklista för ditt projekt:

context – who



stakeholders incl. human users	our product
other systems	interfaces and protocols

intentions – why



goals	priorities
risks	commitments

requirements – what



functionality	data
quality	tests

delivery – when



road-map and strategy	resources
constraints	release plan

<https://github.com/lunduniversity/reqeng/blob/master/reqtbox/reqtbox.pdf>

Vad är allra viktigast?

- Systemavgränsning ⇒ kontextdiagram
- Förstå varför!
Intressentanalys, målanalys, ...
- Förstå kvalitetskraven!
Användbarhet, säkerhet, prestanda, ...
- Tekniskt möjligt givet begränsningar? OSS?

Gemensam
kunskap som
öppen källkod



Öppen källkod = våra digitala allmänningar

Vad är öppen källkod?

Källkod som

- är fritt **tillgänglig**,
- får **modifieras**,
- får **distribueras**,

utvecklas i samverkande **gemenskap**
enligt medföljande **licens**.

Open Source Software (OSS)

https://en.wikipedia.org/wiki/Open_source

Vad är en OSS-licens?

Juridisk text, reglerar användningen.

Två principiellt olika typer:

- tillåtande **permissive**
exempel: MIT
- måste även dela förbättringar **copyleft**
exempel: GPL

Påverkar affärsmallen, *exempel: neo4j*

https://en.wikipedia.org/wiki/Open-source_license

https://en.wikipedia.org/wiki/Business_models_for_open-source_software

<https://choosealicense.com/>

Öppen eller fri eller stängd?

Det finns lång, intressant historia:

- Free (Libre) software:
politiskt orienterad, "mänsklig rättighet"
- Open source software:
kommersiellt orienterad, "ekosystem"
- Motståndare:
Steve Ballmer, tidigare VD Microsoft:
"öppen källkod är cancer & kommunism"

https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_free_and_open-source_software

OSS förändrar planeten

Ranking	Project	Leading company	Market Value
1	Linux	Red Hat	\$16 billion
2	Git	GitHub	\$2 billion
3	MySQL	Oracle	\$1.87 billion
4	Node.js	NodeSource	?
5	Docker	Docker	\$1 billion
6	Hadoop	Cloudera	\$3 billion
7	Elasticsearch	Elastic	\$700 million
8	Spark	Databricks	\$513 million
9	MongoDB	MongoDB	\$1.57 billion
10	Selenium	Sauce Labs	\$470 million

Battery Open Source Software Index (BOSS), 2017

https://en.wikipedia.org/wiki/Open_source

<https://computersweden.idg.se/2.2683/1.703485/microsoft-kop-github>

OSS & samhällsutvecklingen

- Operativsystem
- Desktop-appar, Webb-appar
- Infrastruktur: språk, verktyg, CI, "Molnet"
(serverhallar, datalagring)
- AI, ML
- Tvärindustriell utveckling
(energi, transport, finans, media, ...)
- Den offentliga sektorn, **demokratin**
public money ⇒ open source

Hur välja OSS?

- Koden
 - api-kvalitet
 - dokumentation
 - mognad
 - aktivitet
- Gemenskapen *community health governance*
 - ledning
 - vem är aktiv med vad
 - code-of-conduct
- Affärsmodeellen
 - licensmodell (pryl, system, tjänst)
 - differentierande eller stödjande

Hur få inflytande över OSS?

- meritokrati
- bidra aktivt, bygga förtroende
- skapa allianser
- samarbeta *och* konkurrera samtidigt

Utveckla en företagsstrategi för att bidra till öppen källkod

**"What to share, when, and where:
balancing the objectives and complexities of open
source software contributions"**

Linåker, J. & Regnell, B.

Empirical Software Engineering, (2020) 25:3799-3840

<https://doi.org/10.1007/s10664-020-09855-2>

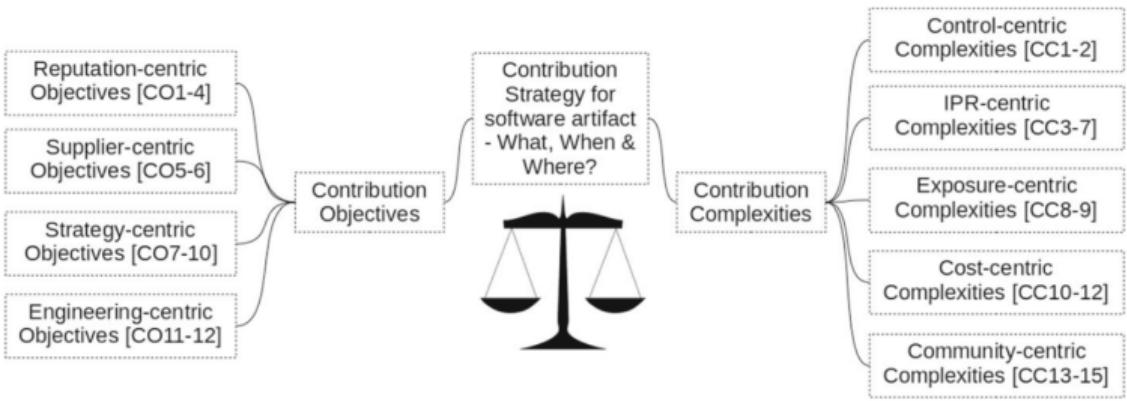


Fig. 2 This study presents 27 considerations (12 Contribution Objectives (CO) and 15 Contribution Complexities (CC)) that may need to be considered by an organization when deciding on a contribution strategy for a software artifact. The COs and CCs are divided into four and five categories respectively and are listed in Tables 4 and 5

cs.lth.se/krav